

IL- PULIZIJA

M A G A Z I N E

Harga Vol. 10 - Nru. 2

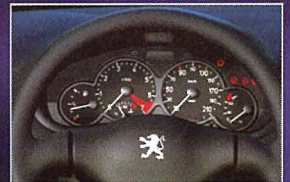

*Xerwqat Sbiefi
Għall-Milied u s-Sena 2000*

"L'enfant Terrible"

*Innovative
and Seductive...*

MICHAEL ATTARD LTD

National Road, Blata l-Bajda Tel. 238854
Gozo Agent: Attard Auto Dealer Tel. 559453

206

PEUGEOT

Engineered to be Enjoyed

NHARSU 'L QUDDIEM

L-editorjal ta' l-ewwel ħarġa tal-'magazine 'Il-Pulizija li hareg fid-29 ta' Marzu, 1977, kien ġie miktub hekk, s'issa veru li la kellna gazżetta tagħna, la kellna folju, sejjahlu li trid bħalma għandhom illum diversi soċjetajiet, għaqdiet u saħansitra anke t-fal ta' xi skejjel.

Dan il-Magazine ilu jiġi ppublikat għall-aktar minn 22 sena u f'dan il-perjodu l-problemi biex jiġi ppublikat ma naqsux. Kienu diversi l-problemi u li kien hemm żmienijiet li dan l-uniku 'vuċi' li għandu l-Korp kellu jieqaf, però bl-għajnuna ta' ħafna dan il-Magazine kompla jiġi ppublikat minkejja d-diffikultajiet.

Wasalna għall-aħħar ħarġa ta' dan is-seklu, liema seklu ra tibdil shiħ jiġri f'kull aspekk tal-ħajja tagħna. Kien propju f'dan is-seklu li twaqqaf il-Korp tal-Pulizija Maltija jgħifieri 1814 minn Sir Thomas Maitland u minn dak in-nhar sal-lum saru tibdiliet kbar fl-oqsma kollha tal-Korp. Matul dan il-perjodu mhux kollox kien ward u zġhar, kien hemm perjodi negattivi però dawk pożittivi ma naqsux u kienu bosta dawk pożittivi li graw matul dawn il-185 sena.

Kull membru tal-Korp irid jitgħallem mill-passat, però irridu nħarsu lejn il-Millenu il-ġdid b'ottimizzmu, imma biex dan iseħħ irridu nkun

magħqudin. Kull wieħed u waħda minnha għandu jfittex biss dak li jaqgħadna u għadna lkoll naħdmu għal dan il-għan. Mhux biżżejjed li jkollna kondizzjonijiet tajba u għodda sofistykata biex naħdmu jekk ma nkunux maqghuda flimkien sabiex niġġieldu l-kriminalita' li qiegħda tkun organizzata aktar minn qatt qabel.

Aħna nheggu lill-membri tal-Korp biex iżidu l-isforzi tagħhom u nagħtu sehem aktar biex il-poplu jkun jista' jgħix aktar fil-paċi. Biex dan iseħħ jinhtieg il-koperazzjoni ta' kullhadd mill-kbir saż-zgħir. L-amministrazzjoni jinhtigielha tara li jsir dak kollu li hu xieraq biex ix-xogħol isir b'aktar spirtu u armonija billi tara li d-dmirijiet issiru u drittijiet jiġu mharsa. Mehtieg fuq kollox il-koperazzjoni tal-pubbliku li tant għandu għal qalbu l-bon-ordni u li jista' jgħin lill-pulizija fix-xogħol tagħha billi jgħaddi dik l-informazzjoni mehtieġa. B'hekk biss jista' jkollna Millenu ġdid ta' sodisfazzjon kemm għalina kif ukoll għas-soċjeta' Maltija.

Ninsabu fi żmienijiet ta' festi u minn din il-paġna l-Bord Editorjali tal-'Magazine 'Il-Pulizija' jixtieq jibgħat l-isbaħ xewqat għall-festi tal-Mieled u s-sena u Millenu ġdid lill-membri tal-Korp u l-familjari tagħhom, pensjonanti u l-familjari tagħhom u lill-qarrejja kollha ta' dan il-Magazine.

Editur:

Ps 512

Martin ELLUL

Membri Bord Editorjali:

Inspector

David SALIBA

PS. 777

Joseph SALIBA

Mr. Vincent Zahra

Mrs. Doris Zammit

Volum 10 Numru 2

Mahruġ mill-Pulizija

Kull korrispondenza għandha tkun ittajpjata u għandha tintbghat lill:

Editur "Il-Pulizija",

C.M.R.U.

Police Headquarters,

Floriana CMR 02.

Il-materjal li jiġi ppublikat f'dan il-magazine mhux bilfors jirrifletti l-opinjoni tal-Bord Editorjali.

"Il-Pulizija" tiringrazzja lid-ditti u agenti tar-reklami li għogħhom jagħtu l-għajnuna tagħhom u nheggu lil qarrejja biex jagħmlu użu minnhom.

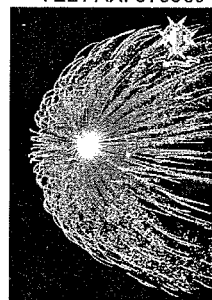
F'DIN IL-HARĠA

- 3 Messaġġi ta' l-okkazżjoni
  - 4 Malta Police Association
  - 6 Kapillan tal-Korp
  - 7 Għaqda Qraba u Dipendenti
  - 9 Attivitajiet
  - 10 Bullying
  - 12 Pulizija Pensjonanti
  - 13 Pulizija Pensjonanti
  - 15 Bullying
  - 18 L-ewwel Assedju ta' l-1565
  - 20 Xorb bil-moderazzjoni
- SEDQA

Issettjat u Stampat:

PALPRINT PRESS,
OL OF MERCY STR., ZEJTUN.
TEL/FAX: 678609

Ritratt tal-Kopertina meħud minn Pc 960 J. Sammut

Because there's
only one you

BUPA is dedicated to giving
you the best possible care

BUPA provides first-class healthcare cover and
reassurance to the residents of Malta and Gozo

To find out more about joining BUPA call BUPA Malta direct on **244 162**. Please enquire about how you can save on your subscriptions by forming a group. Or send this coupon to us at: BUPA Malta, BUPA House, 32 St. Paul Street, Valletta VLT 07.

I am interested in BUPA cover for: My family A group (organisations, associations and company paid groups)
for medical treatment in: Private clinics in Malta Private Hospitals in Malta
 Malta & U.K. Worldwide (excluding USA & Canada) Worldwide

Name (Mr/Mrs/Miss/Ms) .....

Address .....

Telephone No. ....

BUPA Malta

Service without compromise

Messaġġ lill-Korp għall-Millenju il-Ġdid mill-Ministru tal-Intern

Fuq il-ghatba tal-millennju il-ġdid, il Korp tal-Pulizija irid jeżamina lilu nnifso aktar minn qatt qabel sabiex jilqa għall-isfidi tal-era moderna.

Huwa veru illi l-problemi żdiedu. Żdiedet il-possibiltà tat-tweġġ tar-reati mhux biss għaliex żdiedet il-popolazzjoni f'dan is-seklu, iżda wkoll għaliex it-taħlit, iż-żjeda fil-kuntatti u komunikazzjoni, l-iżvilupp fit-teknoloġija, kattru l-okkażjonijiet ta' ksur ta' liġi.

Izda daqstant iehor, żdiedu il-mezzi li bih wiehed jista', iktar minn qatt qabel, jikkontrolla aħjar ir-reati u min iwettaqhom. Il-mezzi li toffriena l-era moderna ta' teknoloġija li dejjem tavanza, jekk użati tajjeb, isahhu idejn il-forzi tal-ordni fil-ġlieda kontra il-kriminalità.

Huwa veru li dan jirrikjedi għajnuna u investiment. Izda jirrikjedi wkoll viżjoni. L-isfida vera tal-Korp fis-snin li ghejjin fil-bidu ta' millenju il-ġdid, hija dik li johroġ mill-qadim għall-ġdid, li kulhadd jifhem li il-mezzi u attitudini tal-bierah ma humiex bil-fors tajba għal-lum.

Irridu wkoll naħsbu għal haġa oħra. Spiċċa llum iż-żmien ta' awtorità bla rażan; il-biża' mill-awtorità, llum ma għadux dak li kien dari. F'hafna aspetti dan hu żvilupp possittiv; hafna awtorita' f'idejn grupp jew korp ta' nies iwasslu illum jew għada għall-abbuż. Mill-banda l-oħra, mhux biss il Korp, iżda l-istituzzjonijiet l-oħra kollha, jehtieg li jzommu id-dinjità tagħhom; mhux bil-biża' u t-theddid, iżda bir-rispett li tinholoq mill-fiduċja. Ma rridux inwahnli l-iżvilupp fid-dinja tad-drittijiet tal-bniedem bħala xkiel; iżda għandna nużaw il-mezzi kollha biex dawn ma jiġux abbużati, la mill-pulizija li ma tosservahomx, u lanqas mill-individwu li jużahom għal ebda skop iehor flief li ifixkel ix-xogħol tal-Pulizija.

Izda ikrah u traġiku jkun dak il-jum li fih il-Pulizija flok jimxu il quddiem huma, joqogħdu jeqirdu li l-għerq ta' kull hażen li hawn madwarna hu tort tad-drittijiet tal-bniedem.

Irridu għalhekk nilqgħu għall-isfidi ġodda b'kuraġġ ġdid. Ma għandi l-ebda dubju illi l-Korp tal-Pulizija bħalma laqa'

Ministru Dr. Tonio Borg

sfidi oħra fil-passat u adatta ruħhu għall-iżviluppi ġodda fil-hajja tas-soċjetà Maltija, jintgħagen hu wkoll mal-iżvilupp li se jġib miegħu il-millennju il-ġdid, biex jibqa jokkupa post speċjali fil-qalba tas-soċjetà Maltija.

Messaġġ mill-Kummissarju

Kummissarju tal-Pulizija
s-Sur George Grech

Għezież membri, qraba, u pensjonanti,

Huwa verament ta' pjaċir u sodisfazzjon kbir għalija li għal darb oħra "Il-Pulizija" reġa qed jiġi mitbugħ u mqassam fost il-membri kollha tal-Korp u l-pensjonanti.

Dan il-ktejjeb huwa verament wiehed mill-ftit affarijiet li jzommu l-għaqda bejnietna u kif jaf kull min hażem qrib tiegħi fir-rigward ta' "Il-Pulizija" jiena dejjem shaqt li dan għandu jkun wiehed mill-għanijiet ewlenija ta' "Il-Pulizija". Nifhem li mhux faċli li wiehed jippublika dan it-tip ta' ktejjeb, iżda nemmen li bil-għajnuna ta' kulhadd, pulizija, pensjonanti, u qraba dan il-għan għandna nilhquh b-inqas tbatija.

Din il-harga taħbat l-aħhar waħda ta' dan il-millennju jew ta' dan is-seklu sejhulu kif tridu. Meta wiehed jisma' b'dawn il-kliem l-ewwel ma jiftakar huwa fil-passat tal-Korp, fl-istorja tiegħu. Kif natu lkoll l-istorja tal-Korp tagħna hija, minkejja kollox, waħda gloriuża. Il-Korp tal-Pulizija kien minn dejjem fuq quddiem nett biex jaqdi, jservi u jhażes liċ-ċittadini Maltin kif ukoll lill dawk li jiġu jżuruna. Kellna n-nuqqasijiet tagħna iżda ma hemm ebda dubbju li l-maġġoranza qdew dmirhom kif inhu xieraq u minn hawn insellem lill dawk kollha li baqgħu leali u fidili lejn il-ġurament li hadu meta hażdn l-uniformi ta' Pulizija.

Tajjeb li fi żmienijiet bħal dawn wiehed jixhet harstu wkoll lejn il-futur sabiex ix-xogħol siewi li sar fil-passat minn dawk ta' qabilna ma jintilifx iżda jisseddaq bil-għaqal tagħna, bl-għaqda, bir-rispett lejn xulxin u lejn il-pubbliku, b-aktar dedikazzjoni għax-xogħol, sabiex isem il-Korp ikompli jogħla l-fuq u l-Korp ikompli jirbaħ il-fiduċja tal-poplu Malti u Ghawdx kollu.

Kien diversu l-kisbiet li wettaq il-Korp matul l-aħhar mitt sena. Kisbiet fit-titjib ta' pagi, kundizzjonijiet ta' xogħol, fil-ġlieda tiegħu kontra l-kriminalità. Izda baqa' hafna aktar x'nagħmlu lkoll flimkien għall-ġid tagħna lkoll u taċ-ċittadini Maltin. Jiena konvint li flimkien nibqgħu mexjin il-quddiem bil-għajnuna ta' hutna l-Maltin li fihom insibu l-koperazzjoni mehtieġa kif ukoll fuq kollox dik ta' Alla l-Imbierak li Fih aħna dejjem ittamajna - "DOMINE DIRIGE NOS"

Nagħlaq billi nawgura lill kulhadd l-isbaħ xewqat għall-Millied hieni u sena mimlija risq.

MALTA POLICE ASSOCIATION

mis-Segretarju Ps 777 J. Zammit

Conseil Européen des
Syndicats de police

Matul is-snin kienet dejjem ix-xewqa ta' M.P.A. li jkollha ufficiċċju taghha, għalkemm fil-passat dan l-ufficiċċju kien jeżisti però għal xi raġuni jew oħra ma kienx baqa jiffunzjona. F'dawn l-aħħar snin saru diversi talbiet biex l-ufficiċċju li kien hemm hekk kif tkun tiela t-taraġ għal personnel section jiġi mogħddi lil M.P.A. bħala ufficiċċju, imma peress li dan l-ufficiċċju kien ser jiġi utiżżat mit-taqsim tal-finanzi tal-korp aħna ma stajniex niehduh.

Meta dahlet is-sistema ta' Detail iċċentralizzata u beda ssir xogħol fuq Detail id-depot fuq, ġie battal l-ufficiċċju fejn qabel kien hemm R.S.M. Mill-ewwel bdiet hidma biex dan l-ufficiċċju jiġi mogħddi lilna.

Wara li saret talba ufficiċċjali lil kummissarju, is-sur Grech xtaq li dan l-ufficiċċju jiġi mogħddi lit-tlett għaqdiet, jiġifieri:-

M.P.A.
Għaqda Penzjonanti tal-Pulizija.
Għaqda Qraba tal-Membri tal-Korp tal-Pulizija.

Sar qbil f'dan ir-rigward u fil-present għalkemm dan l-ufficiċċju mhux qed jinfetaħ regolarment però hemm il-ħsieb li meta tinstab il-persuna addattata l-ufficiċċju jibda jinfetaħ kuljum.

X'inhu il-ħsieb għal dan l-ufficiċċju.

L-ewwel ma wiehed irid jgħid huwa li M.P.A. thaddan ufficiċċjali tal-korp minn rank ta' spettur l-isfel sa kuntisstabli, dan sa sakemm tidhol il-ligi l-ġdida li l-ufficiċċjali kollha jistgħu isiru membri u b'hekk M.P.A. tkun aktar b'saħħitha. It-tieni li jkollok post minn fejn tista tiffunzjona bl-aktar mod professjonali jkun ifisser li dak li qed tagħmel jkun iċċentralizzat u l-membri jersqu bit-talbiet u bil-proposti tagħhom b'aktar kumdità. Dan qed ngħiduh minn esperjenza għaliex fil-mument kull min qed jiġi bżonn l'għajjnuna ta' M.P.A. qed jagħmel dan billi jitkellem mal-membri jew fil-kuriduri tad-Depot jew tal-Qorti jew fl-ufficiċċini tal-membri tal-kumitat.

Haġa oħra li ma rriedx ninsa hija li fost sugġetti oħra l-M.P.A. iddiskutiet mal-Ministru tagħna Dr. Tonio Borg LL.D. li tirrigwardja t-tneħħija ta' l'ingravata. Bħal ma jaf kullhadd dan is-sugġet kien ta kontroversja peress li minhabba it-temp tagħna l-użu ta' ingravata fis-sajf kien ta dwejjaq u tbatija. Intant kif għidt qabel il-Ministru kien qal li ser jara x'jista jsir, fil-fatt mill-lagħqa li saret fil-ghodu u minn x'hin hareġ il-messaġġ ma kienux għaddew 12 il-sieġha.

Il-mertu tat-tneħħija ta' l-ingravata imur ukoll għal-kummissarju li għoġbu jaċċetta t-talba ta' M.P.A. Ma' dan irridu nżiedu li l-membri għandhom jilbsu xieraq mingħajr ġizirajjen u l-qmis tinqafel fl-aħħar buttuna ta' taħt l-għonq.

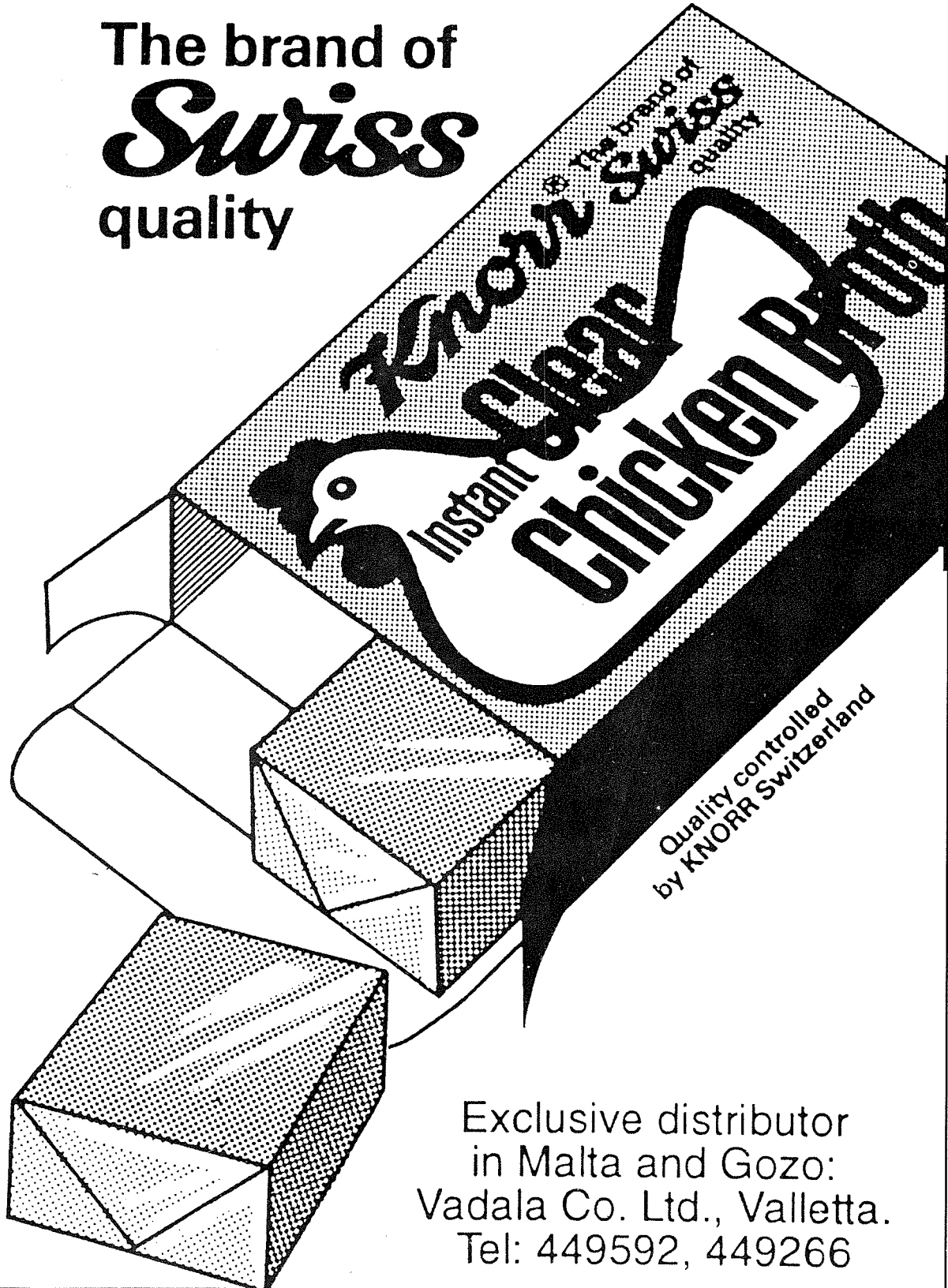
Kif wiehed jista' jara il-Kummissarju reġa' heġġeġ lill-board ta' dan il-magażin biex dan jerga' jibda jiġi stampat u din id-darba il-kontributur ewlenin ser ikunu t-tlett-għaqdiet li semmejt aktar il-fuq, barra minn kekk il-kontribuzzjonijiet ta' membri oħra tal-korp huma milgħquha~ kif ukoll kontributori oħra interessati f'dan il-magażin.

Fl-aħħarnett perss li dan il-magażin ser ikun l-aħħar wiehed għal din is-sena w għalhekk inkunu resqin lejn il-festi sbieħ tal-Millied u aktar minn hekk lejn l-aħħar tal-millienju, nagħti l'awguri sbieħ f'isem il-membri ta' M.P.A. lill-Kummissarju u l-familja tiegħu kif ukoll lill-membri tal-Korp u ta' l-għaddiet l'oħra u l-familji tagħhom il-festi t-tajba u l-millienju ta' ġid u saħħa. Nagħlaq bil-Motto tal-pulizija. Mulej idderegina int għal Millienju ġdid fil-ġid u s-saħħa b'dover aktar qawwi fix-xogħol tagħna.

® Knorr

The brand of
Swiss
quality

Exclusive distributor
in Malta and Gozo:
Vadala Co. Ltd., Valletta.
Tel: 449592, 449266

X'SE NAGHMLU GHAS-SEKLU U L-MILLENJU L-GDID?

P. Raniero Zammit OFM Cap.,
Kappillan tal-Pulizija.

F'nofs il-lejl ta' bejn il-31 ta' Diċembru u 1-1 ta' Jannar li ġej, bl-ghajnuna ta' Alla, nibdew is-Seklu 21 u t-Tielet Millenju wara Kristu. Tabilhaqq hawn min jghid li dawn iż-żewġ avvenimenti suppost li jibdew jinghaddu mill-bidu tas-Sena 2001. Hu x'inhu, ahna jinteressana li d-dinja kollha se tiċcelebrahom fl-aħħar ta' dis-sena. Bħalissa kulhadd jtkellem fuqhom; nisimgħu bihom fuq ir-radju u naqraw fil-gažżetti dwar tnejniet kolossali ta' proġetti kbar li se jsiru. Il-ħasra hi li f'ħafna huma dawk li ftit li xejn jaħsbu xi jfissru, l-aktar għalina l-Insara Kattolċi.

Il-Knisja wkoll ħabbret li se tiċcelebrahom billi l-Qdusija Tiegħu l-Papa nieda l-Ġublew il-Kbir għall-istess żmien. Għalina, il-Membri kollha tal-Korp, tal-Pulizija, iċ-ċelebrazzjonijiet tagħhom se jkunu granet impenjattivi ħafna bħala forza tas-sigurta'. Imqar fl-gheluq ta' sena komuni u bidu ta' oħra jgħibulna dejjem iżjed xogħol mis-sotlu, aħseb u ara dis-sena. Jiena naf li l-Korp u l-Uffiċjali tiegħu qed iħejju ruħhom u lill-Membri kollha biex ikunu ppreparati għal dak kollu li jitolbu għajriet bħal dawn. Nittama u nitlob li l-poplu kollu ta' pajjiżna wkoll jikkopera mal-Pulizija fiċ-ċelebrazzjonijiet, kemm jekk dawn huma

attivitajiet reliġjużi, kif ukoll festi fit-toroq, fi djar privati, f'lukandi u kullimkien. J'alla kulhadd igawdi minn dawn il-festi ta' jiem li jsawwru l-istorja tal-bniedem.

Imma iżjed minn hekk, għalina bħala Insara Kattolċi, minbarra li ahna Pulizija, għandhom ikunu okkażjoni ta' konverzjoni mill-qiegħ. Kulhadd jaf li għadd ġmielu ta' Hutna Maltin ma għadhomx jgħożżu l-valuri veri Insara u l-anqas iħarsu l-prinċipji tat-tagħlim tal-Imghallem tagħna Ġesu'. Qed nitilfu l-identita' kristjana ta' ġensna. Qed nibbażaw iżjed fuq il-ħwejjeġ materjali li jgħaddu u jintemmu milli fuq dawk li bihom ngħixu għal dejjem f'għaqda mal-Hallieq tagħna. L-ironija hija li ftit huma dawk li jiftakru, għax ma jridux jafu, li l-għan ewlini tal-era ġdida li bdiet żewġ millenji ilu kien li Alla niżel jgħammar fostna, bata, miet u rxoxta biex isalvana.

Dan sehħ fil-

persuna ta' Sidna Ġesu' Kristu. Allura niġu qisna qed niċċ elebraw il-birthday tiegħu mingħajr ma nagħtu kas tiegħu u t-tagħlim li tana. Iktar moħħna fil-parties, ikliet kbar, xorb, xalar, kuluri u kulma nistgħu nivvintaw, waqt li ninsew lil min qed niċċ elebraw. Lill-Mulej li għamilna wlied Alla!

Il-Motto tal-Korp huwa "DOMINE DIRIGE NOS! - MULEJ MEXXINA!". Għandna nħossuna kburin bih. Kull membru tal-Korp għandu dmir jagħti sehmu shiħ, immexxi mill-Mulej, lejn is-socjeta' li lilha naqdu, iħarsu u nwenisu. Żgur li fostna hawn bosta li qed jaħsbu biex il-festi tal-Millenju li se jsiru ma nħallux lit-Tarbija Divina Ġesu' barra. Il-Pulizija rridu nkunu ta' eżempju lil haddieħor. Ejjew l-ewwelnett inroddu ħajr lil Mulej għal kulma għamel magħna. Nitolbuh jibqa' fina u magħna. Dan jirnexxielna biss jekk min tbiegħed minnu jerġa' jdur lejħ bit-talb, bit-taħriġ tas-Sagramenti tal-Qrar u t-Tqarbin, u l-ħarsien u l-għożża tal-ħajja nisranija kif tawħielna missirijietna. J'alla kull Membru tal-Korp igawdi hu u l-familja tiegħu is-sabiħ u t-tajeb kollu li jgħibu festi qaddisa bħal dawn. Hekk inkunu tassew iċcelebrajna s-Seklu u l-Millenju l-ġdid kif jixraq f'għaqda bejnietna u mal-Mulej. Dawn huma x-xewqat li nagħti lil kulhadd. Il-Paci tal-Mulej tkun dejjem magħkom!

Għaqda Qraba tal-Membri tal-Korp tal-Pulizija

FEJN HEMM L-GHAQDA, HEMM IS-SAHHA.

Għeżiež qarreja,

Ftit aktar minn sena ilu, biex inkun eżatta nhar it-8 ta' Marzu 1998, grupp ta' nisa u tfal, qraba u dipendenti tal-membri fil-Korp tal-Pulizija, ħadu sehem f' marċ ta' potesta kontra l-miżuri li kienu għadhom kemm thabbru fir-rigward tal-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-membri tal-korp.

Għalkemm l-attendenza ma kienetx waħda numeruża, din il-protesta, iżda, kienet waħda sinifikanti, għall-fatt li kienet l-ewwel waħda tax-xorta tagħha.

Minn dak in-nhar kibret il-hegġa għall-aktar għaqda, aktar impenn minn naha ta' dawn il-qraba li dehrilhom li setgħu jkunu huma "lehen" żwiegħom, uliedhom u qrabathom, fejn ma setgħux jaslu l-membri tal-korp.

Saru diversi laqgħat li nżammu taht it-tmexxija tal-konsulent legali, l-avukat, Tonio Azzopardi. Waqt l-ewwel laqgħa ġenerali, Dr Tonio Azzopardi spjega lill-udjenza prezenti, x'inhuma l-għanijiet għat-twaqqif ta' din l-għaqda. L-ewwel u qabel kollox li tippromwovi l-ġid tal-membri tal-korp tal-pulizija f'dak kollu li għandu x'jaqsam ma' l-impieg tagħhom u li tassigura livell ta' l-għixien xieraq u jkollhom għad-dispożizzjoni tagħhom mezzi effiċjenti li huma neċessarji fiż-żminijiet moderni.

"Fejn hemm l-għaqda, hemm is-saħħa". Dan hu l-motto tal-għaqda. Ahna bhala qraba tal-membri tal-korp ser inkunu "lehen" dawn il-membri li bhala korp dixxiplinat, huma limitati fl-azzjonijiet li jistgħu jiehdu permezz tal-assoċjazzjoni tagħhom. Waqt il-laqgħa ġenerali li nżammet fis-26 ta' Jannar 1999 inhatru dawn l-uffiċjali, għas-sentejn ta' wara:-

President: Alfred Bray
Vici President\PRO: Doris Zammit
Segretarja: Mary Calleja

Kaxxiera: Irene Pisani
Asst. Segretarja: Michelle Mallia
Asst. Kaxxiera: Mary Aquilina
Membri: Josph Mallia
Carmen D'Amico

Il-kumitat mill-ewwel xammar il-kniem u beda bi pjan ta' ħidma, fosthom diversi laqgħat mal-awtoritajiet. Iltqajna f'laqgħat kordjali ħafna mal-Ministru tal-Intern, Dr Tonio Borg, li mill-ewwel tana l-appoġġ tiegħu, mal-kummissarju tal-Pulizija, s-Sur George Grech, mal-assoċjazzjoni tal-pulizija, kif ukoll maż-żewġ unions ewlenin, il-Union Haddiema Magħquda, u l-General Workers Union, li koll wegħduna l-koperazzjoni tagħhom. Il-membri tal-kumitat impenjaw ruħhom ukoll sabiex jiġbru l-ismijiet tal-membri godda... fil-fatt għadna għaddejnin b'dan l-eżerċizzju f'diversi sezzjonijiet u għases.

Matul ix-xhur li għaddew l-għaqda kienet strumentali sabiex kemm l-għassa ta' Hal-Balzan u dik tal-Qawra, ġew irrangati u mogħtija dehra ġdida u ambjent aktar addat għall-funzjoni li jaqdu, kif ukoll bhala t-tieni dar tal-membri tal-korp, li jridu jgħaddu ġranet u l-iljieli f'dawn l-għases.

L-għaqda qiegħda tinsisti sabiex l-għases kollha jkollhom l-istess trattament.

Jiena niehu din l-opportunità sabiex niringrazzja lil dawk kollha li b'xi mod jew iehor jagħtuna l-għajnuna u l-appoġġ tagħhom fosthom lid-diversi sponsors li għinuna sabiex niringaw l-għases imsemmija. Ma rridx ninsa niringrazzja lill-Bord Editorjali ta' dan il-magazine, il-"Pulizija", li minn din il-harga 'l quddiem għoġbu jagħtina pagna shiħa halli b'hekk inkunu nistgħu naslu għandkom, u mingħajr spejjeż. Għaldaqstant inhegġeġ lil dawk il-qraba kollha tal-membri tal-korp tal-pulizija sabiex jissieħbu din l-għaqda mingħajr taqtigħ

il-qalb u jiftakru li m'hemm xejn xi jzommhom u dan qed isir biss għall-ġid taz-żewġ naħat.

Għaddiet kwazi sena, mill-bidu ta' din l-għaqda. Kienet sena xi ftit u xejn movimentata meta tqis kemm kienu fil-mira uħud mill-membri tal-Korp. Ahna dejjem tajna s-support tagħna kif kien meħtieġ.

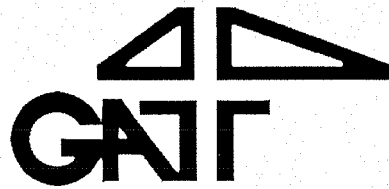
Il-bidu dejjem huwa tqil. Dehlin f'sena ġdida iżda sena li ser iddaħħalna wkoll f'millienju ġdid. Il-holma ta' kull membru tal-kumitat hija li din l-għaqda tikber aktar ma jgħaddi żmien. Żgur li wieħed mill-pjanijiet tagħna għas-sena li jmiss huwa li niltaqgħu f'diversi attivitajiet soċjali, għalkemm dan mhux il-pjan prinċipali tagħna. Aktar minn hekk, diġa' tkellimna kemm mal-ministru, mal-kummissarju u mal-assoċjazzjoni dwar skema ta' sigurta' fuq il-hajja, f'każ ta' mewt u incidenti għall-membri tal-korp. Kulhadd jaqbel li din hija l-prijorita' tal-millienju li rridu naħdmu ħafna u iebes fuqha, meta tqis il-perikli kbar u kontinwi li qed jiltaqa magħhom il-membri tal-korp waqt il-qadi ta' dmirijiethom. Nagħmel appell biex dawk li għadhom mħumiex membri jersqu 'l quddiem u jgħaddulna isimhom.

Kull min jixtieq jibgħat xi korrispondenza lill-għaqda jista' jikteb lis-segretarja f'dan l-indirizz, Mrs Mary Calleja, 'Avalon', 28, Diodorus Siculus Str., St. Julians.

Niehu din l-opportunita', sabiex f'isem il-membri tal-kumitat tal-Għaqda Qraba tal-membri tal-Korp tal-Pulizija, nawgura lill-membri kollha u l-familji tagħhom Millied hieni, u awguri għall-millienju ġdid mimli prosperita'.

Intenni l-motto tagħna, "Fejn hemm l-għaqda, hemm is-saħħa".

Doris Zammit
P.R.O.

GATT BROTHERS (MOSTA) LIMITED

**GENERAL
BUILDING
CONTRACTORS**

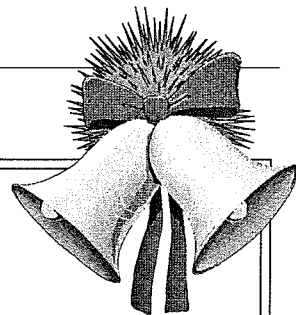
JOSMAR HOUSE,

TRIQ ID-DIFIŻA ĊIVILI, MOSTA

Tel.: 410111 - 432222 - 432299 - 433408

Fax: 412299

Attivitajiet fil-Milied

Party ghat-tfal

Party ghat-tfal tal-membri tal-Korp tal-Pulizija nhar il-Hamis 23 ta' Diċembru 1999, ser isir fis-sala Sir Temi Zammit Hall ta' l-Universita' ta' Malta mit-3.30 ta' wara nofs in-nhar il-quddiem.

Tfal ta' bejn is-6 u 10 snin jistghu jattendu ghal dan il-party bil-biljett mahruġ mill-Kumitat ta' l-Entertainment tal-Pulizija. ta' bejn it-3 u l-5 snin jkunu jistghu jiġbru r-rigal wara l-party bil-biljett mill-Kwartieri Ġenerali tal-Pulizija.

DINNER DANCE

**Dinner Dance tal-Milied
fil-Jerma Palaca Hotel Marsascala
ghall-membri tal-Korp, familjari taghhom u hbieb,
pensjonanti tal-pulizija u familjari taghhom nhar il-Hamis 30
ta' Diċembru 1999 mit-8.30 p.m. il-quddiem.
Dawk interessati li jattendu huma mitluba sabiex jakkwistaw
il-biljetti taghhom minghand
PS 512 Martin Ellul CMRU jew PS 506 Charles Zammit Traffic,
ghall-prezz ta' ghaxar liri kull persuna.
Ser ikun hemm live entertainment.
Biljetti huma limitati.**

SEWQAN TAL-ĠENN

Qomt kmieni, soqt bil-galbu,
Xtaqt li niparkja għad-dell.
Iltqajt ma' pandemonju,
Kaos, ġenn sħiħ u rvell.

Fil-Hamrun, Strada Rjali,
Zammejt brejk, bir-raġun,
X' ħin quddiem sibt wieħed
Jidher kemmxejn miġnun.

Kellu "biċċa" b'zewġ roti
Beda jdur 'l hawn u 'l hinn,
Kif baqa', jibbilinċja
Stagħġibt għax veru zinn.

Ipprovajt nibqa' f' posti,
Qabadni hass hażin,
(Tal-Mercedes quddiem
Kien jitharrek bl-għoxrin!)

F'daqqa waħda sirena
Hasditni għal mument.
Harist fil-mera u rajtu;
Kien ġej il-President.

Tat-Traffik beda jpaqpaq,
Ta' warajja kien għab.
Ieħor li kien qed jaqla'
Żamm brejk, u mlieni trab.

U jien sewwieq msejken
Vittma ta' dan l-irvell
Kaħħluni bejn zewġ "mostri"
W hemm bqajt.....għax sibt id-dell!

Rita Debono
Lulju 1999

BULLYING

By Community and Media Relations Unit

How widespread is bullying?

When people mention bullying, many automatically think of bullying in school. It is estimated that as many as 1 in 4 children in primary schools and 1 in 10 children in secondary schools are bullied.

But bullying can occur anywhere. It is a common occurrence in the street and around people's houses. Many people are bullied inside their own homes. Bullies use intimidation and violence on others who may be weaker or more vulnerable than themselves. The elderly are particularly vulnerable and can suffer at the hands of neighbourhood children making their lives a misery. A single occurrence of this type of bullying may have serious consequences on an elderly person's life-style and confidence.

Women are also a particularly vulnerable group and it is estimated that up to 53% of adults are bullied by their partners, 15% of these physically - the majority of these are women. Domestic violence can lead to severe psychological damage for adults and children. What some may disparagingly call 'nagging' or 'put-downs' can ruin your life if they continue unremittingly. Intimidation or actual physical abuse can make you feel trapped, turning your home - which should be a refuge - into a prison. Men suffer bullying as well as women, even though they may find it harder to admit to themselves, much less to others. Thousands of children every year are seriously affected by bullying, both in school, at home and in the street. Bullying can result in children and adults suffering from untold anxiety and trauma, establishing no-go areas in the neighbourhood and becoming housebound much of the time.

What is bullying?

Bullying is not always easy to define. It may be:

Physical Pushing, kicking, hitting, pinching and other forms of violence or threats. Verbal Name-calling, sarcasm, spreading rumours, persistent teasing. Emotional Excluding someone from friendship groups, tormenting, ridicule, humiliation. Racist Racial taunts, graffiti, gestures. Sexual Unwanted physical contact or abusive comments. Repeated Hurtful acts one-against-one or several-against-one. Isolated hurtful acts may not necessarily constitute bullying - they may be part of children learning to live and play together.

Young people have described bullying as:

- being called names;
- being teased;
- being pushed, pulled, pinched or kicked;
- being hit or attacked;
- having your bag and other

- possessions taken;
- being ignored or left out;
- being forced to hand over money;
- being attacked because of religion, gender or colour.

Anyone can be subjected to bullying. It may be the case that some children are bullied because they are different in some way (they may have a disability, or speak with a different accent, for example) but many other children are bullied for no obvious reason.

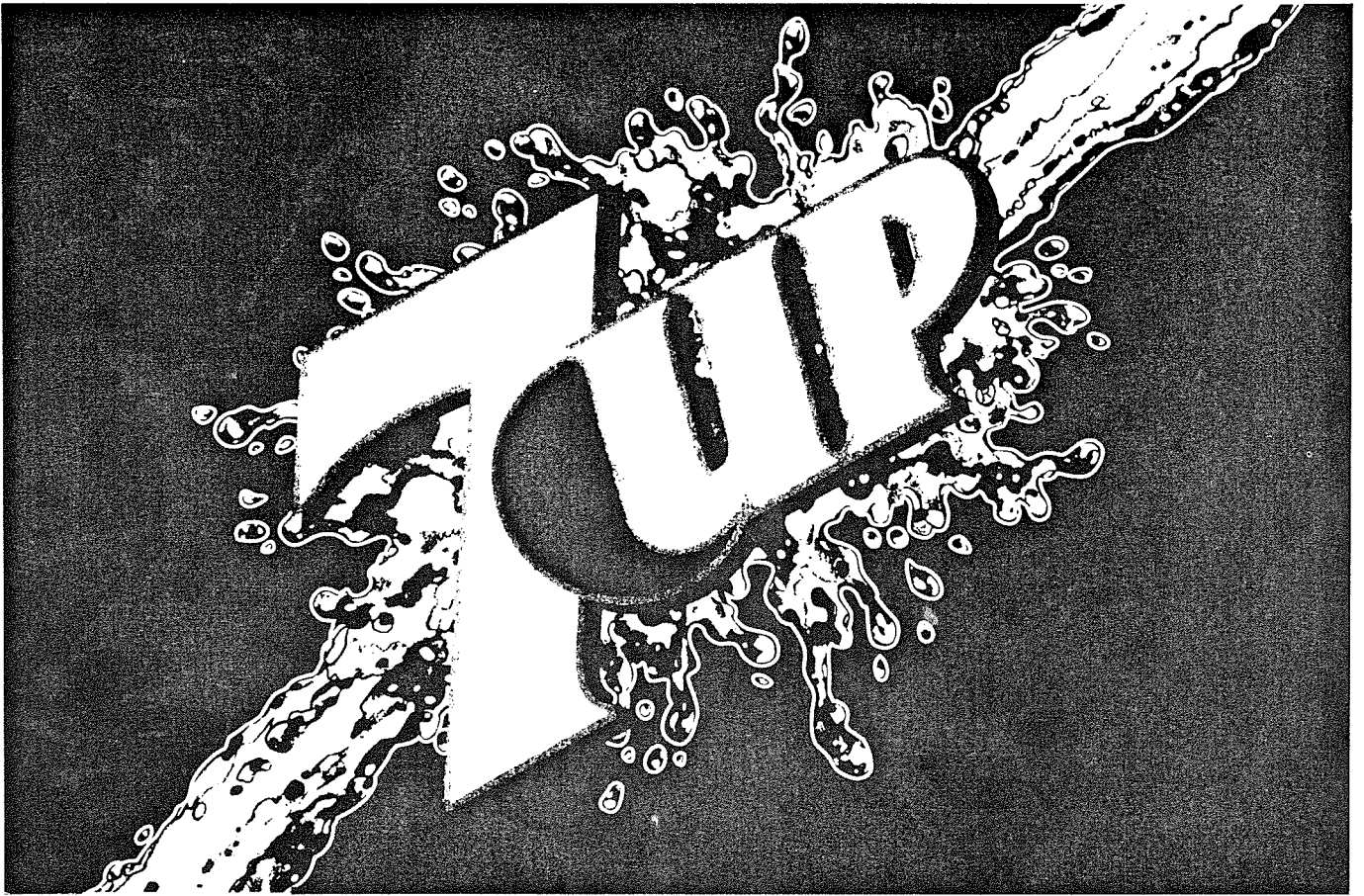
Acknowledging that a child is bullied for a reason may also be seen as justifying the bully's behaviour. For example, making a child lose weight so bullies will stop calling them 'Fatty' may suggest to a child that the bullying is his/her own fault. However, children who persistently skit, ridicule and name-call may be storing up trouble for themselves in the future.

What are the effects of bullying?

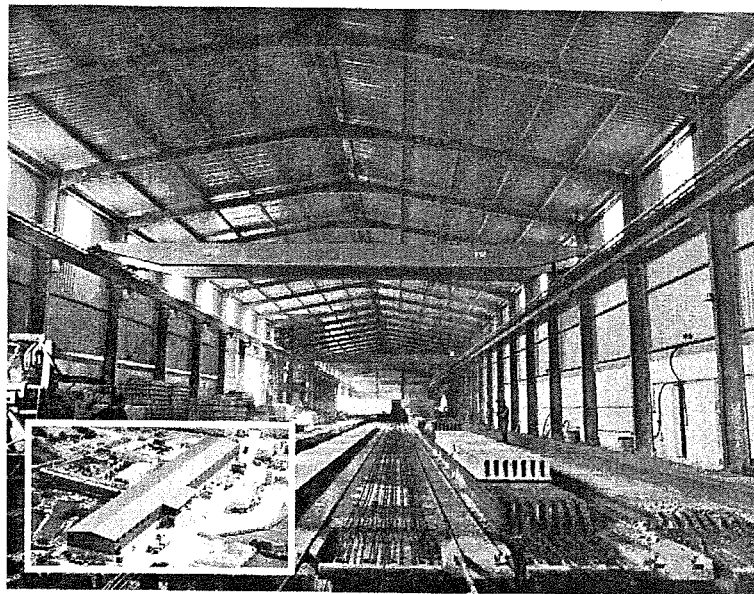
Bullying hurts - it is distressing and frightening. Children can become isolated and lonely. Over a period of time, children's self-esteem can be affected. They may begin to feel demoralized and powerless to stop the bullying. Bullied children may feel that it is their fault, that there must be something wrong with them. Their school-work can become affected, as they lose concentration and perhaps begin to skip lessons. Sometimes the thought of going to school is so terrifying that children pretend they are ill or refuse to attend. The effects of bullying can continue into adult life. There are those who say

continued on page 15

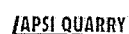

Eagle Beams Ltd. operates a manufacturing plant with the most technologically advanced equipment available, capable of producing 300 sq.m. per day of prestressed hollow core roofing slabs.

POLIDANO GROUP

Għaqda Pulizija Pensjonanti

Affiljati mal-Kunsill Nazzjonali ta' L-Anzjani

IL-MILIED IT-TAJJEB U SENA ĠDIDA MIMLIJA PROSPERITA' GHAL MILLENNJU ĠDID

Il-President u l-Kunsill tal-Għaqda tal-Pulizija Pensjonanti jixtiequ l-Milied it-Tajjeb u Sena Ġdida ta' Saħħa u Prosperita' għal Millenju Ġdid lill-Membri Kollha tal-Għaqda tagħna u l-Familji tagħhom.

Meta wasalna biex intemghu dan is-Seklu għandna nħarsu lejn il-Milennju Ġdid, bl-akbar kuraġġ għal ġejjieni aħjar.

Ahna għandna nħarsu lejn is-Seklu li kwazi spicċa biex naraw il-kisbiet li saru f'dik li hija ħajja itwal għall-Anzjani bħalna, grazzi għall-avvanzi li saru fl-iżvilupp tax-Xjenza Medika.

Nieħdu din l-okkażjoni biex dawn ix-xewqat tagħna jkunu wkoll għall-Membri Kollha tal-Korp tal-Pulizija li għadhom fis-servizz, u l-familji tagħhom.

Nestendu wkoll dawn ix-xewqat lill-Għaqdijiet tal-Pensjonanti speċjalment dawk li qiegħdin magħna

rappreżentati fil-Kunsill Nazzjonali ta' L-Anzjani, u lis-Segretarjat Parlamentari fil-Ministeru tas-Sigurta' Soċjali, li flimkien naħdmu għal ħajja aħjar għal Pensjonanti kollha.

Inheggu lil dawk il-membri tal-Korp li għadhom kif irtiraw mis-servizz biex jingħaqdu magħna fl-Għaqda tagħna biex naħdmu flimkien biex insolvu f'tit mill-problemi li niltaqqu magħhom.

Fl-aħħar u żgur mhux inqas ngħidu grazzi lill-Kummissarju s-Sur Gorg Grech lill-Uffiċjali u l-membri tal-Korp li dejjem sibna fihom l-għajnuna li kellna bżonn, lill-editur tal-magazine "Il-Pulizija" għal faċilita' li dejjem tagħna biex stajna ngħaddu l-informazzjoni meħtieġa lill-sħabna membri tal-Għaqda tagħna.

VINCENT P. ZAHRA
VIĊI-PRESIDENT

INTERVISTA MA' EMMANUEL XUEREB EX-PS 159 KITBA TA' VINCENT P. ZAHRA VIĊI-PRESIDENT

Emmanuel Xuereb twieled Haż-Żabbar fis-7 ta' Settembru 1909, iben Saviour u Catherina nee' Cassar. Emmanuel iżżewweġ Margaret nee' Xuereb fit-30 ta' Jannar 1932. Kellhom 8 tifal, 7 subien u tifla.

Qabel daħal fil-Pulizija kien jahdem ta' mastrudaxxa fil-Kalkara fuq id-dgħajjes. Manwel kien ukoll Bandist iddoqq mall-Banda ta' San Mikiel, ta' Haż-Żabbar, kellu jdoqqu miegħu żewġ hutu oħra, u hu kien iddoqq it-Trumbun. L-aħħar li daqq kienet fil-festa ta' San Innoċenzu, fl-Imqabba.

Daħal fil-korp tal-Pulizija fis-16 ta' Ottubru 1929, dan għamlu biex ikollu xogħol aktar sod, u fuq kolloxx għax kien iħobb il-Korp.

Dak iż-żmien id-Depot tal-Pulizija kien il-Belt Strada Merkanti isfel, quddiem il-Camarata. Hemm konna għamilna kors ta' tahrieg li dam tliet xhur, dan kien jgħamluh r-rekluti kollha.

Wara dan il-kors intbagħat fuq l-ewwel xogħol li kellu fl-Għassa ta' Haż-Żabbar li magħhom kellhom lill-Marsascale, hemm kienu jahdmu bit-tnax il-siegħa, duty kull jum, u tnax il-siegħa stand by fl-Għassa, u ġurnata off fil-ġimgħa sintendi kont trid torqod fl-għassa.

Fis-sajf fis-snin tletin kont inkun duty Marsascale u peress li l-Onor. Dr. Carmelo Mifsud Bonnici LL.D. kien Ministru tal-Gustizzja u l-familja kellha residenza tas-sajf hemm, kont inkun duty mad-dar tagħhom, sintendi dawn kienu l-ġenituri ta' l-ex-president ta' Malta Dr Ugo Mifsud Bonnici LL.D.

F' dawn iż-żmienijiet l-akbar xogħol kien li wieħed iżomm il-boun-ordni, li filgħaxija jinxtelghu il-fanali kollha tal-pitrolju fit-toroq, li l-mogħoż li jkunu qiegħdin ibieghu il-halib tagħhom ikollhom is-sarima, u li l-karrettuni biż-ziemel bil-lejl ikollhom il-fanali jixgħelu. F'dak iż-żmien ukoll jidher li kien ikun hemm ġemgħat ta' nies jilgħabu t-tombala, basta mhux għal-flus.

.....INTERVISTA MA' EMMANUEL XUEREB EX-PS 159

F' Haż-Żabbar fis-snin tletin ma kienx hemm aktar minn erbgha karożzi biss privati, barra c-charabancs tal-linja.

F' Awwissu tal-1936 kien sar "Life Saving Course" għal numru ta' Pulizija u Suldati tar-Rifle Brigade Ingliżi u li kien imexxi minn instructors Ingliżi wkoll. Fil-final test li kien qisu kompetizzjoni bejn iż-żewġ Rigmenti, rebhewha l-Pulizija.

Fl-1940 ġejt trasferit fit-Traffic section fejn l-aktar xogħol li kenna kien li niehdu hsieb il-karożzi tal-linja u l-passigieri, li naraw li ma jtelghux żejda u li johorġu nollijiet eżatt. Sa daż-żmien it-Traffic Section kienet għada minghajr muturi, għal daqstant il-Kummissarju s-Sur Axisa fl-1943 hass li għandu jkollna l-muturi u kienu nextraw 12 il-wiehed second hand minghand is-servizzi, tiegħi kien in-Nru.8.

F'Marzu tal-1944 sar eżami biex isiru numru ta' surġenti, jiena kont wiehed milli sirt u ġejt mgħoti l-inkarigu tat-Taqsima tat-Traffiku.

Fit-12 ta' Mejju 1947 kelli inċident

u ma stajtx insuq aktar il-mutur, ma dan kollu xorta hallewni fit-Taqsima tat-traffiku.

Matul iż-żmien tal-gwerra kont niehu hsieb niskorta l-priġunieri Germaniżi fuq xogħol barra St.Andrews fejn kienu jinżammu, fuq il-gangetta u l-qalziet kellhom balla blu stampata, dan biex ikunu jintarfu.

Manuel qallilna wkoll li kien wiehed mill-24 pulizija li kien fuq emergenza ma' numru ta' suldati li kienu jiehdu hsieb biex kif ir-Runway ta' Qali tiġi attakkata jiehdu hsieb jimlew il-h ofor. Mhux l-ewwel darba li waqt li kien għadhom jgħamlu dan ix-xogħol jidhlu l-fighters Germaniżi u jibdedw jimaxingjaw. Dan ix-xogħol fir-rigwad tal-pulizija kien f'idejn is-Sur Vivian De Gray li kien għadu spettur.

Manuel spiċċa mis-servizz fit-12 ta' Mejju 1954 fil-grad ta' surġent tal-Prima. Dak iż-żmien is-salarju tiegħu kien ta' Lm 24 lira fix-xahar u spiċċa bil-penzjoni ta' Lm 15.50 fix-xahar.

Martu Margaret miet fit-3 ta' Novembru 1971.

Prezentament u minn dejjem it-tifla unika tagħhom Anie baqghet miegħu biex tkun tista d-dur bih, sintendi s-subien uliedu jiehdu hsiebu wkoll. Fl-14 ta' Ottubru 1974 haseb li reġa qiegħed fiz-zmien ta' gwerra, dan peress li għadda minn storja li hallet nieket ġo haż-Żabbar, dan meta waqa il-Vulcan, li wiehed mill-ġwinah ġie ffit il-boghod mid-dar tiegħu, u li p-petrol li beda hiereġ minnu beda jaqbad taht il-bankina quddiem il-bieb tiegħu.

Manwel kellhom tifel Joseph li kien pulizija wkoll, li kien dahal fil-Korp fl-4 ta' Ottubru 1956, spiċċa f'Marzu 1982 bin-numru.95. Joseph miet fid-9 ta' Marzu 1989.

Għal din l-intervista kelli miegħi lis-segretarju għall-Finanze tal-Għaqda s-Sur Louis Vella fejn xtaqna għomor twil lill-Manuel u hajja ta' trankwilità u mistrieh fl-eta ta' kwazi 90 sena u lil bintu li qiegħda tiehu hsiebu u baqghet xebba għal dan il-ghan, nselmulha għal dak li qiegħda tagħmel ma' missiera, u lil huta nixtiequ saħħa u gid biex ikompli f'dak li qed jgħamlu ma' missierhom.

**b
i
t
w
a
r
j
u**

Ex. Ps 195 J. Busuttill

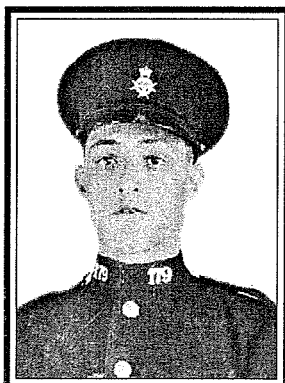
Ex. SM 59 J. Buhagiar

Ex. Pc 512 J. Gatt

Ex. Pc 693 E. Portelli

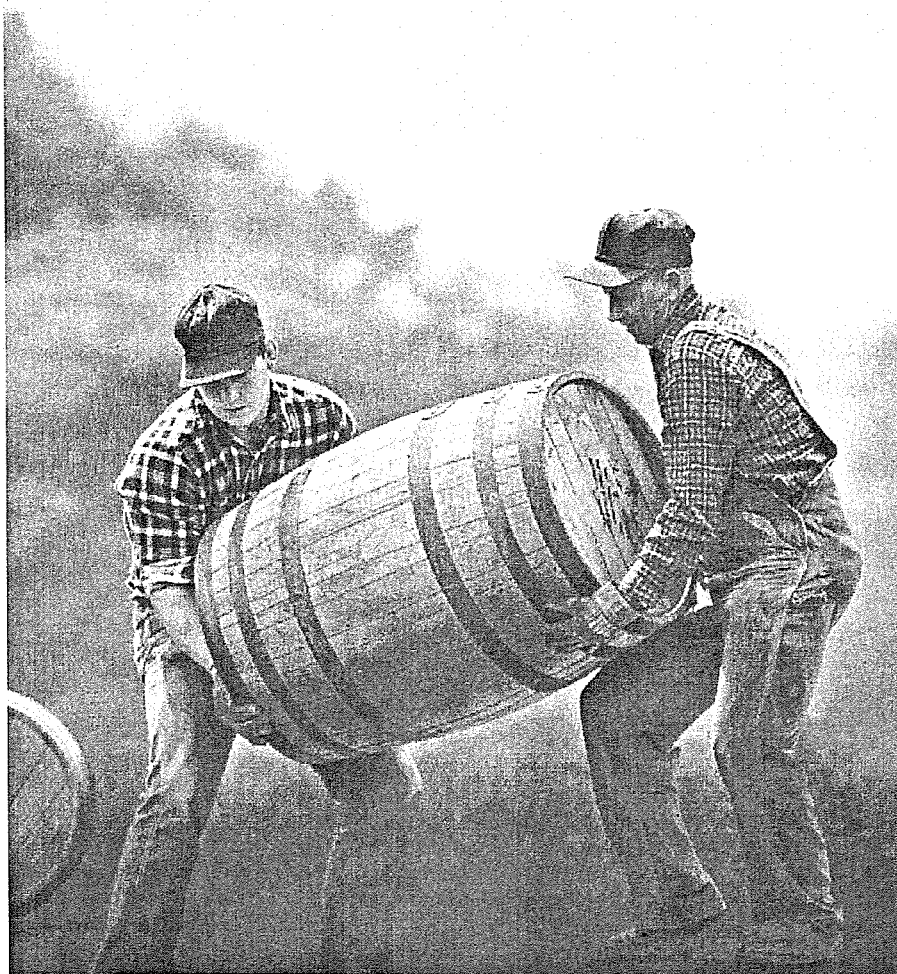

Ex. Pc 179 H. Guzman

Ex. Pc 598 J. Amaira

GHATHOM O MULEJ IL-MISTRIEH TA' DEJDEM

Is there a family tradition you've always upheld? If so, drop us a line. We'd like to hear about it.

AT JACK DANIEL DISTILLERY, we're upholding a 134-year-old tradition. One barrel at a time.

Increased demand means our barrelmen are busier than ever these days. But don't worry. Even in this hurry-up world, we're making each batch as slowly as ever—naturally aged in charred oak barrels after charcoal mellowing. That's the way we've made whiskey for 134 years here at Jack Daniel's. And, after a sip, you'll know why we're sticking to tradition.

SMOOTH SIPPIN' TENNESSEE WHISKEY

We're glad you like our whiskey. Please enjoy it responsibly.

Tennessee Whiskey • 40-43% alcohol by volume (80-86 proof) • Distilled and Bottled by Jack Daniel Distillery,
Lem Motlow, Proprietor, Route 1, Lynchburg (Pop. 3613), Tennessee 37352 • www.jackdaniels.com
Placed in the National Register of Historic Places by the United States Government.

BULLYING

that bullying is 'good' for a child. 'It is a challenge,' they say, 'it helps children learn how to stand up for themselves. It never did me any harm.' The point here is that neither children nor adults should have to stand up for themselves against this sort of anti-social behaviour. Perhaps being bullied will result in some children growing up into assertive adults. It will result in many more growing up into insecure, unconfident and unhappy adults. It is also likely that it will result in children growing up into overly aggressive adults who use bullying tactics themselves. There is much evidence to support the theory that children who are bullied often turn out to be bullies themselves later in life.

Children can also be affected by witnessing bullying. Children have told of feeling afraid to intervene, in case the bully turns on them, but of feeling helpless and guilty for not doing so. They may not want to tell an adult, for fear of being accused of telling tales.

What are the effects of persistent bullying?

Persistent bullying can result in:
Depression Low self-esteem
Shyness Poor academic achievement Isolation Threatened or attempted suicide

What are the signs of bullying?

A child may indicate by their behaviour that he or she is being bullied.

If a child shows some of the following signs bullying may be responsible and you may want to ask if someone is bullying or threatening them.

Children may:

- be frightened of walking to and from school
- change their usual route
- not want to go on the school bus
- beg you to drive them to school
- be unwilling to go to school (or be 'school phobic')
- feel ill in the mornings
- stop trusting people, including those who care about them
- begin doing poorly in their school work
- come home regularly with clothes or books destroyed
- come home hungry (when dinner money has been stolen)
- become withdrawn,
- start stammering,
- lack confidence
- become distressed and anxious
- stop eating
- attempt or threaten suicide
- cry themselves to sleep,
- have nightmares
- have their possessions go missing
- ask for money or start stealing (to pay the bully)
- continually 'lose' their pocket money
- refuse to talk about what's wrong
- have unexplained bruises, cuts, scratches
- begin to bully other children,
- siblings become aggressive and unreasonable
- give improbable excuses for any of the above.

Why do children bully others?

A lot of research has found that bullies bully because they are insecure themselves. They have low self-confidence and low self-esteem and are jealous of other people. The jealousy may stem from popularity, money, intelligence or looks. Bullies often feel inadequate and will cover up these feelings by trying to make other people look or feel worse. Some children bully because they

are bullied themselves and it is a way of regaining some control in their lives.

Bullying should never be condoned, but to prevent it happening we must try to understand why some children feel the need to bully.

It is easy to label an anti-social or aggressive child a 'bully' but we must remember that labelling a child in this way has its own repercussions. Children who are labelled often rebel by 'living up to' that label and the behaviour is perpetuated. Children who bully others have their own problems and reasons why they do so, and while bullying may be 'bad' and an unacceptable mode of behaviour, the child him\ herself is not 'bad'. This may imply an inability to change the unacceptable behaviour which is clearly not the case. Children are not born 'bad' - they learn by example and as humans we are all able to modifying our behaviour, so we must always be aware of the language we use when dealing with incidents of bullying.

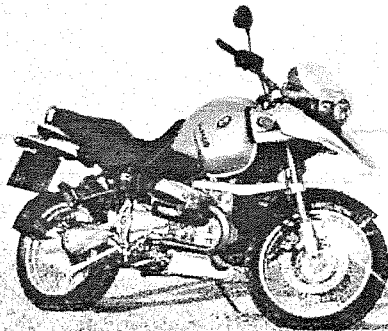
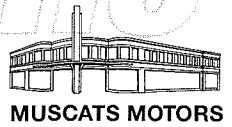
Just drive away without paying a deposit!

This offer is subject to credit approval.

Price is subject to rate of exchange.

For more information call
320091/2, 330041 at Rue D'Argens, Gzira or
558333 at Arkadia Motors, Victoria, Gozo

The new
BMW R 1150 GS

The Ultimate
Riding Machine

**EVEN EIGHTY YEARS AFTER THE GREAT DIAMOND FEVER
YOU CAN STILL FIND A REAL SPARKLER IN THE NAMIB DESERT.**

"On the trail of August Stauch today, all you will find is ghost towns", says Katja Kreder, who has accompanied the photographer Michael Martin on many of his trips through Africa. Nevertheless it is still really special for her to ride on her BMW GS through the places where Stauch once discovered the largest diamond deposits on Earth and where, until the twenties, there were rich towns with post offices, swimming pools and schools. "The next time I come here, I will be able

to shine with my new BMW R 1150 GS. After all, its sparkling design and enormous strength means it is quite like a diamond – but on two wheels."

The next original. At home throughout the world – available from Muscats Motors.

The new BMW R 1150 GS • 1130 cc capacity • 85 hp / 62.5 kW 98 Nm
New 6-speed gearbox • Fascinating design

For more information call 320091/2, 330041 at Rue D'Argens, Gzira
or 558333 at Arkadia Motors, Victoria, Gozo

Priceclub

**B'Kara Bypass, Swatar BKR 14
Tel: 339434 - 339436**

**Valley Road, B'Kara BKR 14
Tel: 494946 - 494947**

**Burmarrad Road, Burmarrad SPB 08
Tel: 582260 - 582298**

**Luqa Road, Paola PLA 04
Tel: 803828 - 804634**

**Sir Paul Boffa Avenue, Paola PLA 19
Tel: 677388 - 662994**

**Arkadia, Fortunato Mizzi Street,
Victoria, VCT 111 Gozo
Tel: 565200\1\2**

L-Ewwel Assedju ta' 1565

I-qawwa u l-kuraġġ ta' La Vallette, flimkien mal-kavallieri u l-maltin fuq is-swar tul is-sittax il-gimgha ta' assedju wasslu biex l-imperu Ottoman jiġi mxejjen u mirbuħ.

L-istoriċi tal-lum iħarsu lejn l-Assedju l-Kbir ta' Malta ta' 1565 bħala l-pajjiż li ma halliex lil Imperu Tork ikompli jirbaħ il-Baħar Meditteran fis-seklu sittax. Il-qawwiet Torok damu f'pajjiżna kważi erba' xhur. Huma dawwru u attakaw mill-art u mill-baħar kull forti li kien hawn fuq il-gżira b'kull manjiera u għoddod tal-ġlied li kienu jintużaw f'dak iż-żmienijiet. Iż-żewġ naħat urew eghmejjel ta' hila u kuraġġ f'din il-gwerra. Meta kien kważi kolloxx spjiċċa l-qlubija tal-Maltin u l-Kavallieri, għad li kienu ferm anqas fin-numru, ħarġu rebbieħa.

Ir-rebħa tal-Kavallieri fuq it-torok xegħlet bil-ferħ lill-Prinċipijiet Insara Ewropej kollha tant li nsibu diversi mapep u incizjonijiet li jiddiskrivu dak li ġara fl-Assedju ta' Malta. Fost l-istoriċi ta' l-Ordni nsilbu lil Vertot u lil Bosio, li flimkien ma Balbi minn Correggio, li serva bħala suldat tul l-Assedju fil-Fortizza ta' San Mikiel dan kien kavallier Taljan imma serva mal-Kavallieri Spanjoli. Id-djarju ta' Balbi kif hu magħruf ix-xogħol tiegħu jagħtina stampa u il-hajja mill-qrib ta' dak kollu li ġara ġurnata b'ġurnata tul il-114 jum ta' Assedju. Il-Ġrajja kif jirrakonta Balbi hi unika u vera għax hi il-verzjoni ta'persuna li kien presenti matul l-Assedju kollu.

Il-Maltin u l-Kavallieri ma qagħadux reqdin, ibda bdew it-thejjijiet tagħhom minn hafna qabel peress li l-Ordni kella spjuni mxerrda ma' l-Imperu Tork. Taħt it-tmexxija tal-Gran Mastru La Vallette, li dak iż-żmien huwa diġa kelli 71 sena, kull rokna dar jew għolja giet studjata u vvalutata għall-importanza strategika tagħha, imbagħad

Vittoriosa 1565 Museum, 27, Mezz Dyer Street, Vittoriosa CSP 08. Tel. 801605 Fax: 804298

biex l-għadu ma jkunx jista jagħmel użu minnhom. Barra minn hekk ġie maħzun hafna qamħ. Balbi jzid li mall-500 kavallier kien hawn 31,000 merċenarju u 3,000 Malti flimkien man-nisa u t-fal.

Id-dahla fil-baħar ta' bejn l-Isla u l-Birgu kienet magħluqa b'katina kbira tal-ħadid. Il-Karrakka l-kbira ta' Ordni giet marbuta. Il-Birgu kien il-kwartieri ġenerali ta' l-Ordni u għalhekk il-fortifikazzjonijiet prinċipali kienu fuq din ix-xaqliba tal-gżira li kienu il-kastell Sant' Anġlu u Forti San Miklel fil-ponta ta' l-Isla,

Il-Gimgha 18 ta' Mejju 1565 deħru l-mriekeb tal-flotta Torka fuq l-orizzont. Dan kien il-bidu ta' assedju li kelli jdum tul ix-xhur sħan tas-sajf. Kemm damu hawn Malta, t-torok kellhom kontroll sħiħ fuq dak kollu li kien hawn fil-gżira, minnbarra l-postijiet mdawra bis-swar jiġifieri l-Imdina, l-Isla u l-Birgu. Però l-ikbar qlubija deħret ġewwa Forti Sant

l-ermu fid-dahla tal-port. Hemmhekk id-difiża qawwija żammet it-torok milli javvicinaw għal 31 jum, barra minhekk serviet biex bosta torok ġew maqtula u l-moral għoli tat-torok ġie mdgħajef.

L-istoriċi ta' l-Ordni jsemmu b'importanza l-qlubija ta' ċerti kavallieri u Maltin li għamlu isem tul l-Assedju. Ma jistgħax ikun li ma nsemmux żewġ legġendarji Maltin li bil-kuraġġ tagħhom għenu direttament lil La Vallette. Kif jgħid Balbi, Luqa Briffa kien jaqbad it-Torok ħajjin billi jiddizama l-anniversju tiegħu b'sempliċi moħsa. Il-Malti ieħor huwa Toni Bajada. Balbi li jagħtina dan it-tagħrif fuq Toni u jgħid li kien iġib l-aħbarijiet lil La Vallette. L-erojiżmu kbir flimkien mad-determinazzjoni liema bħala wassluh biex iħalli isem kbir għalih u għal Malta f'nofs is-seklu sittax.

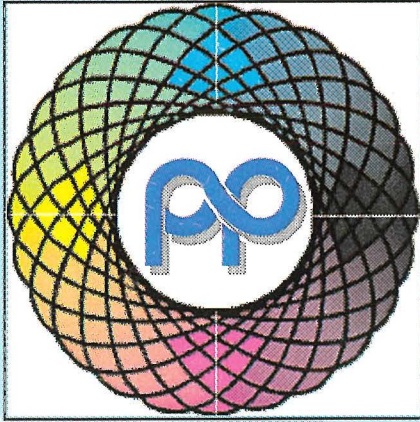
Dawn ix-xeni u aktar fuq l-Ewwel Assedju ta' Malta tista tarahom billi żżur il-mużew li għadu kemm fetaħ l-Birgu bl-isem ta' Vittoriosa 1565. Barra torok telgħu mas-swar, habs taħt l-art, irjus maqtgua, Dragut ferut għal mewt u La Vallette rebbieħ jista jara ukoll filmat qasir fuq l-Assedju li jgħgħalek tħoss dak li hassew missierijietna.

Offerta lil qarreja ta' din ir-rivista (valida sal-31 ta' Diċembru 1999)

Il-membri kollha tal-korp tal-Pulizija flimkien mal-familjari tagħhom jistgħu jiġu jaraw dan il-mużew bi prezz speċjali: Tfal bil-50 cents u l-Kbar bil-Lm 1

Il-hinijiet tal-ftuħ huma: Mit-Tnejn sas-Sibt mid-9.00 sal-4.00 Il-Hadd mid-9.00 sas-1.00

PALPRINT PRESS

**Typesetters, Designers
and Printers of**

***FULL COLOUR BROCHURES,
BOOKS, MAGAZINES, STATIONERY ETC..***

***We are also direct importers
of a large variety of
Wedding Invitations and Souvenirs
at very reasonable prices.***

**OUR LADY OF MERCY STR.,
BIR-ID-DEHEB, ZEJTUN.
TEL/FAX: 678609**

XORB

BIL-MODERAZZJONI

*"Xrobt biex inkun soċjevoli u spiċċajt niġġieled
Xrobt għall-ħbiberija u għamilt l-għedewwa
Xrobt biex nikkalma u bdejt nirtgħod
Xrobt biex nagħmel kuraġġ u rabbejt il-biza'
Xrobt għall-kunfidenza u sirt dubjuż
Xrobt biex insib l-ewforija u sibt il-miżerja."*

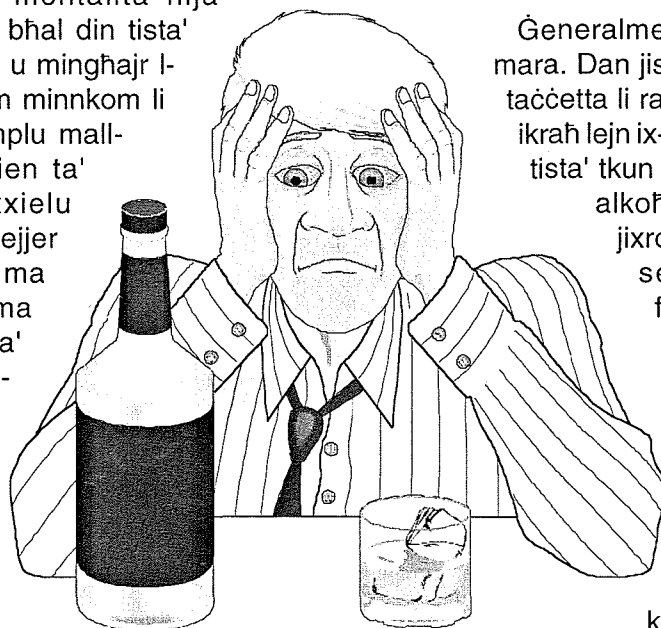
(miktuba minn alkoħoliku anonimu)

Il-mentalità generali hija, li dawk in-nies li jkollhom xi problema serja biss jispiċċaw jixorbu eċċessivament. Din il-mentalità hija żbaljata, għax problema bħal din tista' tolqot lil kulhadd, kull hin u mingħajr l-ebda avviż. Kemm hemm minnkom li qatt ma xorbu biex ikomplu mall-ħbieb jew forsi f'xi żmien ta' tensjoni? Min jirnexxielu jikkontrolla u min jibqa sejjer sakemm jasal f'punt li ma jistax jerġa' lura. F'kelma waħda daqs kemm jista' jkun li l-problemi jġibu l-alkoħoliżmu ieħor jista' jkun li l-alkoħoliżmu li jġib il-problemi.

L-Alkoħol huwa l-eqdem u l-iktar droga wżata fid-dinja. F'hafna pajjiżi, fosthom pajjiżna huwa legalizzat. Minħabba f'hekk dan sar soċjalment aċċettat u biż-żmien daħal parti mill-kultura tagħna. Tant hu hekk li llum il-ġurnata, jekk inti tmur tieg jew xi okkażżjoni oħra li tkun mingħajr xorb, tarha stramba u kważi, kważi tibda tgħid li l-organizzaturi tqammlu!

Il-problemi ta' xorb eċċessiv jizdiedu aktar malajr meta aħna nibdew nixorbu regolarment mingħajr ma nagħtu kas tal-limiti tagħna. Din hafna drabi tiġri għalix ix-xorb tant sar parti mill-ħajja li wieħed ma

jogħħodx jieqaf iqis kemm filfatt qed jixrob u dan filfatt fejn jista jwasslu.

Generalment, raġel jixrob aktar minn mara. Dan jista jkun minħabba l-kultura li taċċetta li raġel jixrob filwaqt li thares bl-ikraħ lejn ix-xorb fuq in-nisa. Raġuni oħra tista' tkun li l-ġisem maskili iħaddem l-alkoħol iktar malajr. Raġel jista jixrob sa 21 unit mqassma fuq sebat ijiem (tlieta kuljum) filwaqt li mara tixrob sa 14 il-unit mqassma fuq sebat ijiem (tnejn kuljum) (Unit ifisser tazza nbid tas-sieq, nofs pinta birra jew grokk xorb irqiq)

Għalhekk wieħed għandu jieqaf u jirrifletti fuq kemm ix-xorb jista' jinfluwenza u jibdel il-ħajja ta' persuna. Ix-xorb jista jaqla' mhux biss problemi fiżiċi u psikoloġiċi imma wkoll problemi familjari u soċjali. Importanti li wieħed ikun jaf il-limiti tiegħu u iżomm kont ta' kemm dawn il-limiti qed jinqabżu ta' spiss. Ftakar li x-xorb żejjed ma jagħmlekkx nies..... mela ixrob bil-qies!

*Angelique Zammit Gatt
Prevention Team
Sedqa.*

BOV Personal Loan

A loan that suits YOUR lifestyle - flexible repayment terms that provide you with that extra bit of cash when you need it most.

...a loan for all reasons

Bank of Valletta

Malta's Leading Bank

For further information, please fill in and mail this coupon to:

<http://www.bov.com>
e-mail: customercare@bov.com

The Manager, **BOV Personal Loan product**, Processing Centre, BOV Centre, High Street Sliema, SLM 16

Name: _____ Address: _____

Telephone: _____

A Masterpiece by

**FLOOR
GRES**

CERAMIC TILES

The flooring of the sixteenth-century Vatican Museum galleries, worn by the passage of twelve to eighteen thousand visitors each day, was completely remodeled by Floor Gres with Chromtech fine porcelain stoneware made from an atomized blend of top quality clays.

Thousands of tiles were used to pave the floors of the Vatican Apostolic Library Salons, the Sacred Museum, the Gallery of Urbano VIII, the two Sistine Chambers, the two Pauline Chambers, the Alexandrine Chamber and the entire extent of the five Clementine Chambers.

Floor Gres have succeeded in providing an extremely durable floor that caters for the many thousands of daily visitors and blends with the architecture in perfect harmony.

The full range of Floor Gres Tiles laid in the Vatican are available exclusively from:

**ROGER
SARTARIANO
& SON LTD.**

MSIDA VALLEY ROAD, B'KARA. TEL: 442769, 491017, 448628, 492548. FAX: 497017.